

Суд ухвалив рішення, але конкурс має відбутися за будь-яких обставин

Віктор Першко

Першого вересня 2026-го року з'явилося розпорядження Романівського селищного голови про проведення конкурсу на заміщення вакантної посади директора Романівського ліцею № 2 Романівської селищної ради.

Вже другого вересня на офіційному сайті Романівської селищної ради було розміщене оголошення про проведення конкурсу на заміщення вакантної посади директора Романівського ліцею № 2 (с. Романівка). Фактично якраз цими двома подіями було розпочато процес обрання директора напрочуд важливого для Романівської громади навчального закладу, від діяльності якого у найближчі роки залежатиме рівень багатьох суспільних процесів, які сьогодні відбуваються у житті Романівської територіальної громади. В оголошенні зазначено конкретний термін подання документів від кандидатів на посаду директора, які мають бажання взяти участь у відповідному конкурсі. Прийом документів для участі у конкурсі розпочато із 2-го вересня, а граничний термін подання заяви минає 22 вересня. Сьогодні відомо, що сам конкурс із обрання директора Романівського ліцею № 2 відбудеться у понеділок, 5 жовтня. Зауважимо, що кожен із кандидатів на посаду директора ліцею у селі Романівці матиме змогу ознайомитися із навчальною базою ліцею, а також зустрітися із педагогічним колективом закладу.

Насправді вересень і жовтень 2026-го року матимуть доленосне значення не лише для діяльності Романівського ліцею № 2 у 2026/2027-му навчальному році, але й для його роботи у наступні роки. Відомо, що

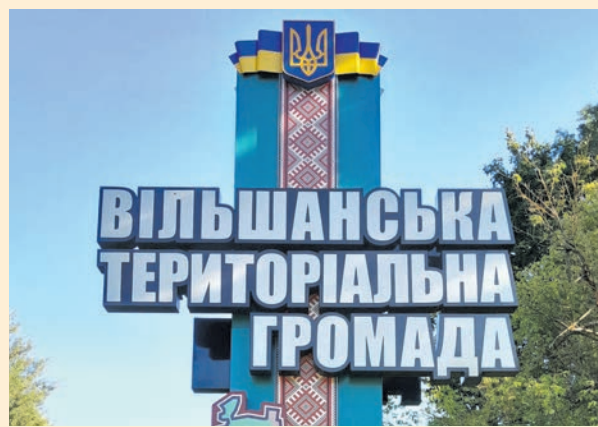
сесія Романівської селищної ради, яка відбулася 27 серпня, ухвалила рішення про реорганізацію Романівського ліцею № 2 у ліцей II типу Романівської селищної ради із 1 вересня 2027-го року. Підготовчий процес для становлення і початків діяльності такого ліцею повинен очолити вже у жовтні 2026-го року новообраний директор Романівського ліцею № 2. Ось чому питання про постать директора, про розуміння і усвідомлення ним своєї ролі у процесі становлення ланки старшої школи на теренах Романівської громади винятково велика. Стосовно методики і процесуальних вимог щодо проведення конкурсу, то він відбуватиметься за участі конкурсної комісії у складі 10-ти осіб. Головою конкурсної комісії призначений заступник Романівського селищного голови Василь Ходюк.

На цьому інформацію про майбутній конкурс на заміщення посади директора Романівського ліцею № 2 можна було б вважати вичерпною, якби не одна обставина. Річ у тім, що вже на другий день після оголошення про проведення конкурсу на посаду директора Романівського ліцею № 2 з'явилося рішення Житомирського окружного адміністративного суду, який розглянув за правилами спрощеного позовного провадження позови жителями села Романівки

Наталії Лугової до Романівської селищної ради про визнання протиправним та нечинним рішення сесії Романівської селищної ради від 29 серпня 2025-го року. У рішенні йшлося про затвердження Плану трансформації мережі закладів загальної середньої освіти Романівської селищної ради на 2024-2027 роки у новій редакції, а сам пункт, який став предметом судового оскарження, стосувався перетворення Романівського ліцею № 2 у ліцей Романівської селищної ради із 1 вересня 2027-го року. Сьогодні маємо рішення Житомирського окружного адміністративного суду про визнання вищезазначеного рішення протиправним і нечинним. Про суть і значення щойно ухваленого судового рішення варто поговорити окремо, але вже сьогодні громадська думка у нутрах Романівської громади сповнена черговим фантомним повідомленням про те, що суд заборонив процес реорганізації (по суті, утворення) Романівського ліцею Романівської селищної ради. Ймовірність того, що рішення суду, яке майже рік чекало розгляду за правилами спрощеного позовного провадження може бути скасоване, достатньо велика, однак мова не про це. Якраз поява такого рішення вносить небачений і неочікуваний деструктив у середовище

ймовірних кандидатів на посаду директора Романівського ліцею № 2.

Хтозна наскільки тверезо і адекватно оцінять майбутні кандидати на посаду директора Романівського ліцею № 2 щойно опубліковане судове рішення. Якщо користуватися законами формальної логіки, то новообраний директор Романівського ліцею № 2 працюватиме у навчальному закладі за будь-яких реформаторських обставин. Тим паче, що директор для Романівського ліцею № 2 потрібен вже сьогодні, а процес розгляду апеляційної заяви від імені Романівської селищної ради в апеляційному суді може розглядатися як завгодно довго. Тому конкурс важливо провести в умовах конструктивного обговорення майбутнього ліцею II типу Романівської селищної

Спадщину можливо зберегти, але для цього її треба любити

с. 3

Енергію змін ми поки що накопичуємо. Втім, залишилося недовго!

с. 2

Ще раз – про соціальне обслуговування, або Про тих, кому найважче

с. 4

ради, а на посаді директора нинішнього Романівського ліцею № 2 має з'явитися керівник, який зможе чітко уявити перспективи очолюваного ним закладу хоча б на найближчий навчальний рік. А далі, як кажуть, побачимо. Вочевидь Романівська громада змушена буде пройти через нові й нові випробування, аби опинитися у колі тих громад, що зуміли створити у себе вдома сучасний

навчальний заклад рівня старшої школи. Можна без перебільшення зазначити, що у ході винятково деструктивної діяльності частини жителів громади, за пасивної бездіяльності частини депутатського корпусу Романівської селищної ради Романівська громада робить чергове стратегічне спотикання у ході свого становлення і навіть перспективного розвитку. Але що поробиш – це життя.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 68,00 грн,
на 3 місяці - 164,00 грн,
на 6 місяців - 308,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

Із Романова до столиці, а тоді – назад! Причому двічі на день!

Наталія Риси́ч

Якось несподівано, наче літній буревій, у Романові пронеслась новина про те, що автобус «Романів – Київ» їздив нелегально, а тепер власник маршруту отримав купу клопотів на свою голову і буде відповідати у суді.

Новину про перевізника-нелегала поширив один із найпопулярніших житомирських сайтів, а в Романові цю новину просто перепостили.

Звісно, що наслідки такої сенсації неабияк сколихнули Романів. І не тільки людей, що живуть у адміністративному центрі громади. Той, хто знає і вже звик до особливої траєкторії руху «Романів – Київ» і навпаки, неабияк захвилювався. На адресу водіїв, які обслуговують маршрут і яких люди давно знають, одразу посипалася лавина телефонних дзвінків. «То як, ви вже не працюєте?» – питання були ледь не схожі і стосувалися одного: чи справді маршрут зняли, чи правильно написали в інтернеті? Звісно, на один чи три дзвінки ще можна спокійно відповісти, але коли кількість потенційних пасажирів перевищує за десяток лише за один вечір, то воно якось не зовсім приємно.

Але що сталося насправді? Що там чи кого піймала податкова інспекція в парі із Держтрансбезпекою? Виявляється, був такий автобус. І так само, як і на маршруті

«Романів – Київ», яким опікується відомий на Житомирщині підприємець-перевізник А. А. Савицький, на несправжньому маршруті також встановлена табличка із двома назвами: Романів і Київ. Але той, несправжній, ще й не видавав пасажирам квитки. І так вийшло, що обурений негарною поведінкою такого собі ерзац-перевізника пасажир вирішив звернутися до податківців. Можливо, у це мало хто повірить, але цього разу стражі податкових правил вирішили вивести перевізника-нелегала на чисту воду. Долучили до важливої операції працівників Укртрансбезпеки і такі піймали десь на під'їзді до Житомира

перевізника-нелегала із табличкою «Романів – Київ».

Далі, як кажуть, вже нецікаво. Долю порушника вирішуватиме суд, але хто це і яке покарання присудять перевізнику-нелегалу, ніхто не розповість. Бо коли там буде той суд і хто із журналістів піде на його засідання, щоб дізнатися, як то воно було насправді. Чи й справді той нелегал був таким кмітливим, що дурих податківців разом із трансбезпекою не один день або ж навіть не тиждень? Щоправда, інформація із залу суду десь таки і спливе, і ми дізнаємося, що то за маршрут такий був із табличкою «Романів – Київ».

А поки що мусимо заспокоїти пасажирську громадськість і зазначити, що справжній маршрутний автобус «Романів – Київ», як завжди, розпочинає свій робочий день о 5:20 ранку, коли вирушає із Биківки на Романів.

Звідси вже о 5.50 і розпочинається рух за маршрутом «Романів – Київ». До Києва, в район станції метро «Житомирська», романівський автобус прибуває о 9-й ранку. У зворотному напрямку, вже із табличкою «Київ – Романів», наш «земляк» вирушає о 9:40. І вже о 13.50 «Київ – Романів», перед цим побувавши у Биківці, знову у Романові. 14.00 – «Романів – Київ» знову прямує до столиці нашої держави. Надвечір знову вирушає додому і прибуває до Романова о 21-й годині. Ось, власне і весь розклад руху маршруту, який, виявляється, мав двійника-дублера. Ми навмисне детально і з точністю до хвилин оприлюднили графік руху маршруту «Романів–Київ», аби будь-які інші часові показники не збивали із пантелику пасажирів-романівчан.

Наостанок все ж таки хотілося б запитати не стільки податківців, а якраз таки оту цікаву «Укртрансбезпеку», чи не знає вона, коли нарешті хтось та й відремонтує дорогу до Романова, аби автобус міг їхати хоча б відносно безпечно. Без очікування небезпеки потрапляння у вибоїну розміром з колесо хвацького автобуса-«мерседеса». А так, якби не війна, то все у нас було б добре.

Енергію змін ми поки що накопичуємо. Втім, залишилося недовго!

Наталка Риси́ч

Коли мова заходить про молодь, юнаків та дівчат, та й загалом про всіх, хто молодий душею і серцем, то слово «захід» чи «акція» не вписується, а буває, що й зовсім не пасує у розповідях на молодіжну тематику.

Ось так і зараз «Вільні серця. Енергія змін» аж ніяк не можна називати заходом чи акцією. Краще вже сказати – зібрання молоді, аби обмінятися думками, аби побачити і почути когось із середовища творчих талантів, аби отримати додатковий заряд життєвої енергії, бажання щось творити, розвивати, будувати, ініціювати. Можливо подія, яку нарешті вирішено провести у Романові 11 вересня, стане певним імпульсом у житті громади, яка переживає дуже нелегкі часи свого становлення, шукаючи резерви, випробовуючи нові форми, методи спілкування із людьми. Звісно, на молодь нині покладаються особливі надії, неабиякі сподівання у тому, щоб Романів і села Романівської громади отримали відчутний імпульс розвитку. Можливо, навіть бурхливого, а то

й досі не баченого. Все це у планах, у мріях, у бажаннях. Але ж до цього треба і доведеться рухатися. Йти, пробувати і досягати.

Тому у п'ятницю, 11 вересня, знову ж таки на Виспі, яка стає епіцентром громадського життя у Романівській селищній раді, відбудеться збір молоді Романівщини «Вільні серця. Енергія змін». Його початок заплановано на 12 годину, і цей фактор є доволі показовим і знаковим. Розпочати зустріч романівської молоді виключно у вечірній час, аби всім охочим була можливість потусуватися і розслабитися – це одне, але у нас трішечки інші завдання. Річ якраз йде не лише про молодь Романова, але й про юнаків та дівчат із більшості сіл Романівської громади. Звісно, так, щоб аж із усіх усюд на Виспу з'їхалася чи зійшлася вся молодь громади – завдання утопічне. Але треба збиратися, долати інерцію пасивності, позбуватися настроїв занепаду і песимізму стосовно того, що у нас для молоді майбутнього немає, а тому доводиться їхати з Романова геть аж світ за очі, аби спробувати спіймати удачу чи щастя.

Ініціатива проведення молодіжної зустрічі на Виспі була висловлена ще торік, і минулоріч її було вперше й реалізовано. Тобто цього літа молодіжна рада, яка торік виступила і нині знову виступає ініціатором проведення молодіжних активностей «Вільні

себріця. Енергія змін», відчуває вірність обраного шляху, який дає змогу спілкуватися, комунікувати, а то й дискутувати. Звісно, все це на фоні розваг, веселощів, хоча сьогодні говорити про веселощі не дуже виходить. Проте збиратися, спілкуватися, знайомитися, налагоджувати контакти і щось пропонувати одне одному молодь просто зобов'язана, аби бути в готовності до тих викликів, які життя готує все швидше, очевидніше і відвертіше, аніж раніше. Можна, звісно ж, зайняти позицію стороннього глядача, але тоді жодних надій і сподівань на покращення у громаді (і в Україні загалом) немає і не буде.

Тому 11 вересня на Виспі зберуться усі, хто вважає себе молодим, небайдужим, самодіяльним і дієвим. Старшокласники наших ліцеїв, студенти, які встигнуть дістатися рідних домів до Житомира, Звягеля чи іншого місця, де доводиться вчитися і здобувати фах, молодь яка вже працює чи просто шукає себе у творчості, бізнесі, спорті і т. п. Все ЦЕ має бути разом хоча б раз на кілька місяців. Аби шанс на єдність, курс на згуртованість, відчуття земляцької солідарності у нас не зникло, а навпаки – міцніло, гартувалося і ставало сильнішим. Тому, закликаючи і запрошуючи молодь на Виспу, варто сподіватися, що «енергія змін» вже незабаром, але ж таки спрацює. Бо що не кажіть, а вже – пора!

Молодіжна подія 2026

**ВІЛЬНІ СЕРЦЯ.
ЕНЕРГІЯ ЗМІН**

ВДРУГЕ ОБ'ЄДНУЄМО АКТИВНИХ,
КРЕАТИВНИХ І НЕБАЙДУЖИХ МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ!

11 ВЕРЕСНЯ
чекаємо на вас!

HOLI FEST

Тож беріть змінний одяг!

- НОВІ ЗНАЙОМСТВА
- ЦІКАВІ ІДЕЇ
- ТВОРЧІ ЛОКАЦІЇ
- ЕНЕРГІЯ ТА НАТХНЕННЯ
- РАЗОМ СТВОРЮЄМО МАЙБУТНЄ ГРОМАДИ!

селище Романів, острів Виспа | 12:00 год.

Вільні серця – енергія змін!

Спадщину можливо зберегти, але для цього її треба любити

Віктор Радчук

Інформація, яку ми вирішили запропонувати нашим читачам, стосується обласного проєкту «Спадщина незалежності».

Упродовж 2025-2026 років у громадах Житомирщини проходить низка заходів з метою ознайомлення із культурною та туристичною спадщиною певного регіону Житомирщини. Керівництво управління культури та туризму Житомирської ОВА та працівники Житомирського обласного краєзнавчого музею у ході безпосередніх ознайомчих робочих візитів до громад області прагнуть якнайширше та безпосереднім чином ознайомитись із різноманітними об'єктами промислової, культової архітектури та об'єктів паркландшафтного типу. Мета подібних поїздок – оцінка стану пам'яток культури, визначення їхньої привабливості, а можливо, й унікальності самого факту їхнього існування у дотеперішній час. Звісно, усе це має сприяти процесу оцінки можливостей та перспектив їхнього використання у культурному і туристичному розвитку території.

Естафета «Спадщини незалежності» – у Вільшанці

28 серпня року естафету проєкту «Спадщина Незалежності» приймала Вільшанська територіальна громада. До її складу входить 12 населених пунктів, і за обсягами своєї території вона однозначно належить до переліку невеликих громад Житомирщини. Слід зауважити, що культурна чи тим паче туристична спадщина Вільшанської громади для багатьох жителів Житомирщини залишалася невідомою, хоча упродовж кількох недавніх років керівництво громади докладало значних зусиль якраз для підсилення ідентичності Вільшанської громади на туристичній карті Житомирської області. Погодьтеся, зробити це не зовсім просто навіть із тієї причини, що поряд із Вільшанкою розташоване місто Чуднів, здавна відоме низкою визначних подій, що становлять потужну історично-краєзнавчу велич, яку, щоправда, вже багато років ніхто особливо не розвиває. А ось про те, що зробили у Вільшанській громаді, аби привабити будь-якого гостя чи туриста, варто розповісти докладніше.

Розпочнемо із в'їзних знаків, стел, інших вказівників та довідкових табличок, які дивовижним чином примушують звернути на себе увагу гостей чи відвідувачів Вільшанської громади. Наприклад, житомир'яни, які у складі вищезгаданої делегації чиновників та музейних працівників відвідали Вільшанську громаду, одразу звернули увагу на стелу, що розташована на в'їзді до Вільшанської територіальної громади, якщо прямувати

до Вільшанки із Чуднова. Що б і хто нині не казав, а знак обабіч дороги неабияк приваблює до себе увагу. Завдяки розміщеній на ньому карті гостям неважко зорієнтуватись, де вони перебувають, куди їхати далі. Важливо зауважити, що ініціатор встановлення такої в'їзної стели однозначно розуміється на психології туриста. Адже громада, яка встановлює такий знак, насамперед висловлює увагу та повагу не стільки до себе, скільки до гостей. Тому якщо є прагнення створити туристичні магніти на певній території чи у певному селищі або місті, то найпершим чином варто подбати про в'їзні знаки, довідкові вказівники, схеми, таблиці тощо.

Тепер про те, що запропонували працівникам управління культури та фахівцям обласного краєзнавчого музею у Вільшанській громаді. У селі Вільшанка, яке жителі довколишніх сіл знають за місцезнаходження залізничної станції, є досі маловідомий для туристів музей «Чеська хата». Музей існує на громадських засадах, але має свого керівника: голову громадської організації «Чехи Вільшанки» Людмилу Гайдаманчук. Саме вона і провела цікаву, насичену багатьма фактами, змістовну екскурсію. Розповіла про історію Вільшанки, появу тут чеських колоністів та їхній внесок у розбудову і розвиток тутешньої громади. Музей невеличкий, але

приваблює відвідувача розмаїттям експонатів, які варті уваги туриста будь-якого віку. Із Вільшанки гості із Житомира переїхали до села Подоланці. На східній його околиці, праворуч автодороги Вільшанка – Волосівка, розташований пам'ятний знак і невеличкий меморіальний куточок «Наш велетень», присвячений знаменитому на весь світ Гуліверу – подоланцю Леоніду Степановичу Стадніку. Невеличкий, але унікальний за змістом туристичний об'єкт було встановлено напередодні Дня Незалежності України у 2025 р. Тобто рік тому. Але навіть за такий невеликий проміжок часу авторитет меморіалу «Наш велетень» поширився ледь не в масштабах всієї України.

Наступним пунктом ознайомчої подорожі із Вільшанською громадою стало село Волосівка. На в'їзді до села гостей так само зустрічає оригінальний в'їзний знак. На ньому зображено високий пагорб, під яким водяний млин, а зверху дата – 1724, рік першої писемної згадки села в історичних документах. За словами Вільшанського сільського голови Сергія Мельника, повз колишній вказівник із назвою населеного пункту люди зазвичай проїжджали мимо, а біля нового завжди зупиняються, цікавляться і навіть роблять фотознімки на згадку. Зі споруду водяного млина у Волосівці гостей знайомить міс-

цевий краєзнавець Олексій Годлюк, який зауважує, що згадки про дерев'яний млин належать до 1862-го року. А у 1906-му році млин було знищено вогнем. І вже у 1910-му році на місці згарища було збудовано нову цегляну двоповерхову будівлю млина із цоколем поверхом на кам'яному фундаменті, яка збереглася до сьогодні.

Околиця наступного села Карпівці, яке також увійшло того дня до маршруту «Спадщини незалежності», також привертає увагу черговим в'їзним знаком, на якому зображено млин, храм та пагони дуба і хмелю. Вже за кілька хвилин у центрі Карпівців гості бачать храм архистратига божого Михаїла, мурований і зведений у 1876 р. Цікаво, що на його території було знайдено, відреставровано і встановлено до культової споруди надмогильну плиту священника і фундатора цього храму Олександра Бродовича.

Останнім пунктом огляду житомирської делегації було село Троща, яке також зустрічало гостей змістовним в'їзним знаком. На ньому зображено пам'ятник пірамідальної форми, що височіє серед вікових сосен, біля підніжжя – колесо, струмочок і ніжні весняні квіти – проліски. Далі гості оглянули заказник «Трощанський парк», який має статус пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.

Парк закладений у 1810-1820 рр., а нині займає територію площею 31,9 га. Складовою частиною парку є острів, який у народі називають «Виспа». Якраз на території цього острова досі розташована цікава пам'ятка і туристична родзинка та окраса Вільшанської громади – цегляний чотиригранний обеліск висотою у 12 метрів із пірамідальною верхівкою. Його висота від рівня сучасної поверхні землі становить 12 метрів. Кажуть, що пам'ятник було встановлено у 1721-му році на честь коня, який врятував життя під час битви місцевому вельможі. Історія Трощанського парку викликає інтерес у місцевих краєзнавців. Вчителька Трощанського ліцею Софія Кирилюк запропонувала чиновникам управління культури та музейним працівникам із Житомира презентацію «Виспа – відродження легенди», де звернула увагу на проблеми, пов'язані із пам'яткою, вказала на чинники, які впливають на її сучасний стан. Звісно, висновок щодо необхідності проведення термінових заходів стосовно збереження об'єкта напрошувався само собою.

Найважливіше у «Спадщині...» – це уроки і висновки

Наостанок про деякі зауваження та висновки. Зрозуміло, що варто відзначити справді важливу, системним чином налагоджену роботу керівників Вільшанської громади (найпершим чином С. А. Мельника) із впорядкування соціально-культурної інфраструктури громади. Ця робота органічно поєднується із благоустроєм території, впорядкуванням під'їзних шляхів між селами Вільшанської сільської ради. Важко не помітити інтенсивну діяльність громади у напрямі створення її позитивного іміджу в очах гостей, відвідувачів, партнерів чи туристів. Про туризм – мова окрема. Тут важливо, аби туристичні магніти Вільшанської громади були органічно поєднані із туристичними маршрутами обласного чи навіть всеукраїнського масштабу. Цілком можливо, що Вільшанська сільська рада вже зараз спроможна облаштувати власний туристичний маршрут. Можливо, над цим ще доведеться трішки попрацювати, але основна робота у цьому напрямі вже зроблена. Варто – не зупинятись.

Ще про один аспект ставлення до вищенаведеної інформації. Приклад Вільшанської громади у царині збереження культурної спадщини та історичної пам'яті краю вартий вивчення і наслідування. Особливо це стосується сусідніх громад. Любарській, Чуднівській, Романівській, Миропільській, Краси́лівській громади, які розташовані зовсім неподалік від Вільшанської громади, є чому тут повчитися. Тим паче, не варто забувати про можливості взаємодії і співпраці між громадами. У сфері туризму та екскурсій роботи тут – непочатий край. Якщо спробувати віднайти рецепт успіху у роботі зі збереження спадщини і примноження слави рідного краю, то тут поки що правило загальновідоме – свій дім і свій край потрібно любити.

Ще раз – про соціальне обслуговування, або Про тих, кому найважче

Віктор Радчук

Достатньо лише ознайомитись із переліком соціальних послуг, які надає жителям Романівської громади територіальний центр соціального обслуговування Романівської селищної ради» (далі – територіальний центр, – ред.), аби переконатися у тому, що такий рівень соціального сервісу забезпечують не більше як у чотирьох десятках країн світу (враховуємо при цьому, що у світі нині 224 державні утворення).

Якщо ж окреслити порівняльний рівень забезпечення соціальних послуг на території Житомирщини, то й тут Романівська селищна рада має досить пристойні показники. Аби не перевантажувати нашого читача цифрами і порівняннями, зауважимо лише, що подібну до Романівської селищної ради універсализацію соціальних послуг для своїх жителів можуть продемонструвати станом на сьогодні лише 8-10 громад Житомирщини (нагадаємо також, що всього громад на Житомирщині 66).

Якщо конкретизувати структурний розподіл надання соціальних послуг територіального центру, то тут є відділення соціальної допомоги вдома, відділення стаціонарного догляду та притулок для осіб, що постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі. Знову ж такі довідково зазначимо, що відділення стаціонарного догляду та притулок для постраждалих

від домашнього насильства розташовані у селі Камінь. Годі й казати, що такий комплекс різноманітних соціальних послуг вимагає граничної компетенції на рівні керівництва закладу, а також постійного реагування на потреби підопічних територіального центру з боку керівництва Романівської селищної ради. Наприклад, для забезпечення 217-ти осіб соціальною допомогою вдома територіальний центр має у своєму розпорядженні 13 соціальних робітників. Якщо врахувати, що середнє нормативне навантаження на одного соціального робітника визначене для сільської місцевості 8-10 осіб, то насправді кожен робітник територіального центру Романівської селищної ради обслуговує значно більше людей. Тому питання про підвищення заробітної платні для

соціальних робітників, яке нещодавно було вирішене у позитивний спосіб, лише незначним чином пом'якшило проблемність ситуації у колективі комунальної установи. Зрозуміло, що для нормалізації ситуації із дотримання нормативів стосовно кількості підопічних на одного соціального робітника вже незабаром селищна рада має ухвалювати певні рішення. Це – очевидна і цілком реалістична перспектива.

Маємо розуміти і пам'ятати, що, наприклад, відділення стаціонарного догляду, де стабільно проживає 30 громадян, а реальні послуги у 2025-му році тут отримало 38 осіб, забезпечує своїх пацієнтів чотириразовим харчуванням, постільною білизною, одягом, взуттям, цілодобовим медичним обслуговуванням, медикамен-

тами відповідно до медичного висновку, підгузниками, засобами пересування та можливістю користування послугами мережі «Інтернет». Можна лише уявити, яких коштів потребує забезпечення стабільного ритму діяльності відділення стаціонарного догляду. Директор територіального центру соціального обслуговування Романівської селищної ради Тетяна Антонова, зауваживши на тому, якими категорично обов'язковими є вищезгадані послуги людям, що живуть в умовах стаціонару, каже, що у 2025-му році очолювана нею комунальна установа залучила для потреб відділення стаціонарного догляду 330 тисяч гривень благодійної допомоги. У 2026-му році для потреб підопічних залучено 250 тисяч гривень благодійних коштів.

Ще один аспект роботи КУ «Територіальний центр соціального обслуговування Романівської селищної ради» полягає у тому, що тут створено мобільну бригаду для надання соціальних послуг завдяки проведенню консультацій, інформуванню, наданню юридичних (правових) послуг, проведенню профілактичних бесід з виїздом до місця проживання постраждалих осіб чи вразливих верств населення. Упродовж року така бригада здійснює майже півтора десятка профілактичних виїздів на територію кожного із 11-ти старостинських округів Романівської селищної ради. Торік, наприклад, таких виїздів було здійснено 12, а 139 сімей отримали 272 соціальні послуги. Якщо додати до цих показників ще й реагування на 78 повідомлень про вчинення домашнього насильства, то неважко здогадатися, в яких неймовірно складних умовах працює колектив територіального центру у теперішніх умовах наче вже й оптимізованого свого штату. Це

при тому, що упродовж року колектив територіального центру обслуговує загалом близько 580 осіб з числа жителів Романівської територіальної громади та надає додатково платних послуг вартістю до 80 тисяч гривень.

Втім, динаміка сучасного життя і карколомні зміни, які сьогодні найчастіше ускладнюють умови надання соціальних послуг для населення громади, засвідчують лише той висновок, що чисельність підопічних територіального центру лише збільшуватиметься, а для забезпечення стабільності і дотримання хоча б нинішніх стандартів із соціального обслуговування жителів Романівської громади доведеться шукати нових підходів у роботі, додаткових джерел фінансування.

Схоже на те, що штат фахівців із соціального супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб у майбутньому також матиме тенденцію до збільшення, а це також один із напрямів роботи територіального центру, який цього року переживає період становлення і також стрімко розвивається. При цьому варто розуміти, що Україна як держава навіть у разі якнайшвидшого завершення війни ще на декілька десятиліть залишатиметься структурою, покинутою і водночас приреченою піклуватися і опікуватися величезним масивом людей з числа ветеранів, інвалідів чи постраждалих внаслідок поранень і контузій воїнів-захисників. А тому сучасні стандарти, підходи, позитивні практики у роботі із соціального обслуговування населення ми маємо щонайменше зберігати, а ще краще – примножувати. Хотілося б сподіватися, що нам це – під силу!

У Романові народжується дієвий осередок консультативної ради

В одному із виходів нашої газети ми розповідали про те, як делегація представників Консультативної ради з питань ветеранів війни, сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, зниклих безвісти та полонених при Житомирській ОВА (далі – консультативна рада) завітала 31 липня до Романова з метою повідомити громадськість Романівської селищної ради про бажання і наміри створення місцевого осередку консультативної ради у Романівській громаді.

Під час сесії Романівської селищної ради, яка того дня проходила у Романові, представники виступили перед депутатами і повідомили про намір створити первинний осередок консультативної ради у Романові. Вже 27 серпня сесія Романівської селищної ради погоджує питання стосовно створення первинного осередку консультативної ради у Романівській громаді та висловила бажання сприяти у роботі такого осередку у Романівській громаді. Водночас стало відомо, що головою такого осередку консультативної ради у Романові обрано Олександра Карпеку. Катерина Косова поки що виконує обов'язки

секретаря осередку. Членами первинного осередку консультативної ради у Романівській громаді стали також Олександр Бірюк, Юрій Атаманчук, Микола Вольфман, Костянтин Косолап, Роман Гумінський, Володимир Дяченко, Микола Петрук та Сергій Євтушок.

Водночас сесія Романівської селищної ради на тій же сесії від 27 серпня ухвалила рішення про створення ветеранського простору (хабу) на території Романівської громади. Романівська селищна рада визначила місце, де запропоновано створити ветеранський простір. Поки що це буде одна із кімнат будинку, де у Романові розташована філія Центру зайнятості.

Варто зауважити, що Консультативна рада з питань ветеранів війни, сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, зниклих безвісти та полонених при Житомирській ОВА, висловивши намір створити первинний осередок у Романові, тут же підкріпила свої наміри кількома заходами з доручення у Романівську громаду допомоги для середовища ветеранів російсько-української війни. Так, наприкінці серпня 2026-го року консультативна рада передала гуманітарну допомогу для відділень Романівської лікарні. З початку вересня 2026-го року консультативна рада продовжує допомагати ветеранам-захисникам та членам їхніх родин, враховуючи їхні найбільш нагальні потреби.

Гаї хоча й великі, але перед Романовом не встояли

Віктор Єрофєєв

Хтось вже не вперше висловлює думку про те, що новини футболу у ситуації, яку переживає Україна, входять до рубрики з умовною назвою «не на часі», однак все очевидніше інше – саме футбол, а в ширшому розумінні загалом спорт є певним тригером оптимізації суспільної атмосфери для значної частини українського населення.

У контексті сказаного новина про перемогу романівського клубу «VIVAD» у грі з командою «Агрон» (селище Великі Гаї Тернопільської області) має неабиякий оптимістичний зміст для жителів не лише Романова, але й усієї Житомирщини.

Отже, йдеться про матч 3-го туру чемпіонату України серед команд аматорів, який чемпіон Житомирщини і наразі єдиний представник нашої області ФК «VIVAD» проводив у гостях. Напередодні гри чимало знавців футболу, а тим паче вболівальників романівської команди намагалися певним чином прогнозувати підсумок цієї гри. Безумовно, імідж і авторитет клубу «Агрон» опирається на здобутки і успіхи тернопільчан упродовж кількох минулих сезонів у аматорському чемпіонаті України. «Агрон» входив до безумовних фаворитів західної групи аматорського чемпіонату і фактично безперервно здобував право брати участь у турнірі восьми команд, які визначали долю переможця чемпіонату. ФК «VIVAD» також має доволі солідний досвід участі у чемпіонаті серед аматорських команд, хоча представники Житомирщини жодного разу не піднімалися вище шостого підсумкового місця у своїй групі. Цікаво, що стосунки обох суперників (клубів «Агрон» і «VIVAD») у ході

двох попередніх чемпіонатів були означені впертими протистояннями. Незважаючи на досвід і успіхи «Агрону», романівська команда фактично досягала паритетних результатів, і жодного поєдинку, коли одна із команд пари «Агрон» – «VIVAD» досягала неzapеречної переваги, досі не було.

І все ж таки якщо говорити про прогнози напередодні 5 вересня, то нічия у Великих Гаях для романівчан мала вигляд очевидного успіху. Хоча «Агрон» дуже невдало розпочав нинішній чемпіонат, не отримавши до зустрічі із «VIVADom» жодної перемоги, якраз ця обставина і примушувала прогнозувальників думати і очікувати від команди із Тернопільщини шквалу атак на ворота романівчан, а в тому, що господарі стадіону «Сільський» гратимуть лише на перемогу, сумнівів також не було.

Тепер про головне – перебіг поєдинку. Натиск господарів поля таки був. Але вже із перших хвилин гри у Великих Гаях стало очевидним, що гості готувались і були цілком готові до агресивного старту гравців «Агрона». Ба більше, починаючи із другої третини першого тайму стало зрозумілим, що гості цілком при звичайсь до гри господарів стадіону, а несподіванкою, яка проглядалась вже із 16-18 хвилин першої половини гри, стала ігрова перевага ФК «VIVAD». Романівчани грали швидше, а більшість протистоянь у так званих підбираннях м'яча всередині поля завершувалась на користь гостей. Ще в одному із компонентів гри (повітряні протистояння на «другому поверсі») гравці романівського клубу суттєво переважали своїх суперників. Якщо персоналізовано, то захисник романівчан Юрій Кужіль, а потім і півзахисник Валерій Скидан виграли фактично всі свої повітряні дуелі із гравцями «Агрона». Ще один із гравців «VIVADa» Володимир Шевчук постійно загрожував воротам гостей якраз таки у повітряних протистояннях. Власне кажучи, майстерно виконаний Романом Мазуренком навис на 34-й хвилині гри якраз і був адресований на В. Шевчука. Але Володимир ледь-ледь не досяг м'яча для нанесення удару у ворота «Агрона».

Проте захист тернопільчан відбив м'яча зовсім поруч, де перебував капітан романівського клубу Богдан Мосійчук. Той швидко направив плямистого у ворота господарів. Рахунок став 1:0 на користь гостей, і забитий гол став подразником для гравців «Агрона». Вочевидь господарі стадіону не сподівались на такий сценарій поєдинку і кинулись в атаку, аби зрівняти рахунок. Проте чемпіони Житомирщини навіть не думали відсиджуватись у захисті, і в подальшому гра проходила на так званих зустрічних курсах. До завершення першого тайму рахунок так і не змінився, але на початку другої половини матчу певна неузгодженість захисту і воротаря ФК «VIVAD» завершилась голом у ворота гостей. Рахунок став нічийним 1:1, і місцеві вболівальники із нетерпінням чекали від «Агрона» переможного гола. Проте «VIVAD» не збирався відсиджуватись у захисті, а постійно контратакував. І одна із атак романівчан таки привела до забитого голу. Микола Березін завершував кількочислову комбінацію ФК «VIVAD» ударом із лінії карного майданчика. Удар виявився

не таким сильним, але голкіпер господарів не бачив траєкторії польоту м'яча і в момент, коли той вигулькнув перед його очима, намагався впіймати, але випустив плямистого за лінію воріт. Гості знову повели у рахунок, і відтоді глядачі і вболівальники, які були переконані у перемозі «Агрона», стали вболівати за те, аби їхні земляки хоча б довели гру до нічиєї. Але «VIVAD» грав впевнено, не випускаючи ініціативу гри зі своїх рук.

Господарі старалися і прагнули забити хоча б один м'яч, але із того нічого не вийшло. Слід віддати належне тренеру ФК «VIVAD» Віктору Чорному, який напрощудчасно проводив ігрові заміни, підтримуючи тим самим здатність своїх підопічних чинити господарям належний опір. У підсумку складний для романівчан поєдинок вони ж таки виграли – 2:1. Відтепер романівчани набрали шість турнірних очок і сьогодні посідають третє місце у турнірній таблиці. Несподівано бачити на чолі цієї таблиці клуб «Колос» із Полонного, який усі три стартові поєдинки чемпіонату України серед аматорів виграв, і поки що лідерська позиція «Колоса» є головною сенсацією стартової частини чемпіонату.

Свій наступний поєдинок наша команда проводить вдома знову із суперником із Тернопілля. У суботу, 12 вересня, до Романова приїдуть футболісти із Борщова – райцентру Тернопільської області, які вже давно входять до еліти тернопільського футболу. Для нас, романівчан, суперник із Борщова поки що залишається «темною конячкою», але нинішній настрій «вівадівців» з орієнтацією на перемогу і фактор власного поля є двома оптимістичними факторами для вболівальників усієї Житомирщини. Звісно ж, гравці ФК «VIVAD» неабияк розраховують на їхню підтримку. Тому – сподіваємося на успіх.

Пенсія у разі втрати годувальника-військово-службовця: хто має право і як отримати

У разі загибелі чи зникнення деякі члени його родини мають право на пенсію по втраті годувальника.

Йдеться про непрацездатних членів сім'ї, для яких заробіток військовослужбовця був основним джерелом фінансів для життя. Пенсія призначається, поки вони непрацездатні. А для людей пенсійного віку – довічно.

Докладніше про це розповідають юристи системи надання безоплатної правничої допомоги.

Хто має право

Діти, брати, сестри, онуки

- Якщо вони:
- молодші 18 років,
 - або старші 18 років, якщо отримали інвалідність до досягнення цього віку,
 - або студенти денної форми навчання до закінчення навчання, але не довше ніж до 23 років,
 - або діти-сироти до 23 років.
- Брати, сестри та онуки мають право на пенсію, якщо у них немає працездатних батьків.

Батьки та дружина/чоловік
Якщо вони досягли пенсійного віку або мають інвалідність.

Дід і баба
Якщо немає інших людей, зобов'язаних утримувати їх за законом.

Член сім'ї, якщо він/вона не працює і доглядає дітей, братів чи онуків віком до 8 років померлого годувальника.

Повний перелік визначений ст. 30 ЗУ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Розмір пенсії

Залежить від причини смерті годувальника.

Якщо смерть настала через поранення, контузію, каліцтво або захворювання, пов'язане із захистом Батьківщини, призначається 50% або 70% від заробітку годувальника:

70% – якщо право на пенсію має один непрацездатний член сім'ї

50% – якщо право на пенсію мають два і більше непрацездатні члени сім'ї, крім батьків, дружини/чоловіка.

Якщо смерть настала внаслідок каліцтва, одержаного від нещасного випадку, не пов'язаного зі службою, або через захворювання, пов'язане зі службою, – 30% від заробітку годувальника на кожного непрацездатного члена сім'ї.

У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюються пенсії членам сімей померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей, до складу яких входять діти, які втратили обох батьків.

Куди звертатися для оформлення пенсії

Якщо годувальник не отримував пенсію – до уповноваженого органу (підрозділу), де він проходив службу (наприклад Міноборони, Нацгвардії). Уповноважений орган має передати заяву до Пенсійного фонду.

Якщо годувальник вже отримував пенсію – одразу до Пенсійного фонду.

Які документи потрібні для оформлення

- свідоцтво про смерть або рішення суду про визнання без-

вісно відсутнім (оголошення померлим),

- документи, що підтверджують родинні зв'язки,
- витяг з наказу про виключення зі списків особового складу,
- документи про перебування на утриманні годувальника,
- документи про обставини загибелі чи смерті годувальника внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час проходження служби при виконанні службових обов'язків (висновок військово-лікарської комісії).

Повний перелік визначений п. 3 р. 2 Порядку, Постанови Правління Пенсійного фонду України 30.01.2007 № 3-1.

Скільки розглядається заява

Пенсійний фонд має прийняти рішення **впродовж 10 днів**.

У разі відмови повідомлення про причину має бути надіслане протягом 5 днів. Рішення про відмову можна оскаржити до керівника територіального органу Пенсійного фонду, до органу Пенсійного фонду вищого рівня, до суду.

Сезон правця триває: чому навіть невелика подряпина може стати небезпечною?

Із настанням осені сезон підвищеного ризику травмування та захворювання на правець не завершується.

Українці продовжують працювати на городах і в садах, займатися будівельними та господарськими роботами, проводити час на природі, що може супроводжуватися травмами та контактом із ґрунтом.

Правець – одна з найнебезпечніших інфекційних хвороб, яку можна попередити завдяки своєчасній вакцинації.

Щороку правець забирє тисячі життів у світі. В Україні захворюваність на правець має чітко виражену сезонність – найбільше випадків та ризиків інфікування припадає на період від кінця весни до середини осені.

Збудник правця – бактерія *Clostridium tetani*. Її спори можуть роками зберігатися у ґрунті, пилу, на різних поверхнях та предметах, забруднених фекаліями людей або тварин. Особливо часто вони зустрічаються на городах, у садах, на пасовищах та сільськогосподарських угіддях.

Багато хто помилково вважає, що правець можна отримати лише через поранення іржавим цвяхом. Насправді небезпеку становить будь-яке пошкодження шкіри:

- поріз під час роботи на городі;
- прокол стопи цвяхом, колючкою чи уламком скла;
- подряпина від гілки або металевго предмета;
- садно після падіння на асфальт;
- укуси тварин;
- опіки або глибокі рани.

Для проникнення інфекції достатньо навіть невеликої рани, особливо якщо вона забруднена землею.

В умовах війни ризики інфікування правцем додатково зростають. Вибухові травми, осколкові поранення, пошкоджен-

ня шкіри під час розбирання завалів, роботи з будівельним сміттям, металевими конструкціями або перебування на територіях, що зазнали обстрілів, створюють додаткову небезпеку. Забруднення ран землею, пилом та уламками значно підвищує ризик потрапляння збудника правця в організм.

Через війну кількість травмувань серед цивільного населення та військовослужбовців залишається високою. Саме тому актуальна вакцинація проти правця сьогодні є не лише питанням профілактики інфекційних захворювань, а й важливою складовою особистої безпеки.

Правець вражає нервову систему людини. Токсин, який виробляє бактерія, викликає сильні болісні спазми та судоми

м'язів усього тіла. Навіть за умови сучасного інтенсивного лікування захворювання може призвести до тяжких ускладнень і смерті.

Перші симптоми можуть бути непомітними:

- головний біль;
- дратівливість;
- підвищена пітливість;
- безсоння;
- втрата апетиту;
- біль або посмикування м'язів у місці колишньої рани.

Нерідко до моменту появи симптомів сама рана вже повністю загоюється, тому людина навіть не пов'язує свій стан із травмою, отриманою кілька тижнів тому.

До характерних ознак правця належать:

- стиснення щелеп і неможливість відкрити рот;
- болючі судоми м'язів;
- труднощі з ковтанням;
- порушення мовлення;
- утруднене дихання;
- сильне напруження м'язів спини, шиї та кінцівок;
- генералізовані судоми всього тіла.

Важливо знати: людина, яка перехворіла на правець, не набуває довичного імунітету і може захворіти повторно.

Саме тому єдиним надійним способом захисту залишається вакцинація.

Згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, діти повинні отримати вакцинацію проти правця у віці 2, 4, 6 та 18 місяців. Ревакцинація проводиться у 6 та 16 років.

Дорослим необхідно поновлювати захист кожні 10 років, починаючи з 26-річного віку. Якщо ви не пам'ятаєте, коли востаннє вакцинувалися, варто звернутися до сімейного лікаря та перевірити свій вакцинальний статус.

Вакцина проти правця, дифтерії та кашлюку є безоплатною.

Сьогодні, коли війна щодня створює додаткові загрози для здоров'я та життя українців, особливо важливо подбати про те, від чого можна захиститися. Правець не чекає особливих обставин і не розрізняє вік чи професію. Один необережний крок, невелика подряпина чи поранення можуть мати серйозні наслідки.

Перевірте свій вакцинальний статус уже зараз та переконайтеся, що ваш захист актуальний. Не чекайте травми чи небезпечної ситуації – захистіть себе завчасно.

Бережіть себе та своїх близьких. Вакцинація рятує життя!

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Всесвітній день запобігання самогубству: факти, які можуть врятувати життя

Щороку в цей день світова спільнота привертає увагу до проблеми самогубств, їхньої профілактики та важливості підтримки людей, які переживають кризу.

Самогубство залишається серйозною проблемою громадського здоров'я, однак йому можна запобігти, якщо вчасно помітити тривожні сигнали та надати необхідну допомогу.

На жаль, тема суїциду досі оточена міфами та упередженнями. Через це люди часто бояться говорити про свої переживання, а близькі не завжди знають, як правильно реагувати. Важливо пам'ятати: відверта розмова, небайдужість і своєчасне звернення до фахівців можуть врятувати життя.

Факт: люди із суїцидальними думками не завжди хочуть померти.

Часто вони прагнуть не смерті, а припинення нестерпних страждань. Саме тому підтримка

близьких і професійна допомога можуть стати вирішальними та допомогти знайти інші шляхи подолання кризи.

Факт: попередня спроба самогубства збільшує ризик повторної.

Люди, які вже пережили суїцидальну кризу або мали спробу самогубства, потребують особливої уваги, підтримки та подальшого супроводу фахівців.

Факт: покращення настрою не завжди означає, що небезпека минула.

Іноді після тривалого періоду пригніченості людина може виглядати спокійнішою або навіть щасливою. Тому важливо продовжувати цікавитися її станом і заохочувати до отримання професійної допомоги.

Факт: самогубство – не прояв слабкості чи егоїзму.

Міф: якщо людина говорить про самогубство, вона просто хоче привернути увагу.

Насправді багато людей, які здійснили самогубство, раніше прямо або опосередковано повідомляли про свої наміри. Тому

будь-які висловлювання про небажання жити, відчуття безвиході чи бажання померти потрібно сприймати серйозно.

Міф: самогубство відбувається раптово, без попереджень.

У більшості випадків людина демонструє певні ознаки кризи. Це можуть бути висловлювання про безнадійність, сильний емоційний або фізичний біль, віддалення від друзів і родини, зміни в поведінці, прощання з близькими чи роздавання особистих речей.

Міф: розмови про суїцид можуть підштовхнути людину до самогубства.

Дослідження свідчать про протилежне. Відкрита та співчутлива розмова дає людині можливість поділитися своїми переживаннями, відчуття підтримки та зрозуміти, що вона не залишилася наодинці зі своїм болем. Найчастіше це наслідок глибокого психологічного страждання, з яким людині складно впоратися самотійно. Засудження не допомагає, а підтримка та розуміння можуть стати важливим кроком до одужання.

Самогубству можна запобігти. Ефективними є психотерапія, психіатрична допомога, підтримка близьких, робота кризових служб та створення середовища, де людина не боїться просити про допомогу.

У Всесвітній день запобігання самогубству закликаємо бути уважними до себе та своїх близьких. Не ігноруйте тривожні сигнали, не бійтеся говорити про складні почуття та підтримуйте тих, хто переживає важкі часи.

Якщо ви або ваші близькі потребуєте підтримки, звертайтеся по допомогу:

- 7333 – LifeLine Ukraine (18:00–08:00)
- 0 800 210 160 – «Людина в біді» (цілодобово)
- 0 800 500 335 – Національна лінія «Ла Страда – Україна» (цілодобово)

Пам'ятайте: допомога поруч. Кожна розмова має значення, а кожне врятоване життя безцінне.

Гороскоп на тиждень 9 вересня - 15 вересня

ОВЕН

Тиждень мінає у робочому ритмі. Гарний час для дотримання режиму, здоров'я та практичних кроків.

ТЕЛЕЦЬ

Партнерські теми стають серйознішими, посилюється потреба в чесності та емоційному проясненні. Тиждень сприятливий для зміцнення зв'язків.

БЛИЗНЮКИ

Може виникнути необхідність щось по-лагодити, оновити, замінити або довести до кінця давно розпочаті дрібні роботи.

РАК

Цей тиждень відкриває активний період, пов'язаний зі спілкуванням, інформацією та рухом. Навчання та розвиток навичок – на перший план.

ЛЕВ

Виникають питання, які вимагають перегляду умов, уточнення деталей, оновлення домовленостей або коригування звичних схем.

ДІВА

Цей тиждень відкриває новий етап, пов'язаний з оновленням особистих орієнтирів та перебудовою звичного ритму життя.

ТЕРЕЗИ

У найближчі дні зручно завершувати старі завдання, наводити лад у незавершених проектах, розбиратися з документами.

СКОРПІОН

Активними є теми, пов'язані з людьми, спільними ресурсами та завданнями. На горизонті з'являються нові пропозиції, ідеї та ініціативи.

СТРІЛЕЦЬ

З'являються пропозиції переглянути точні проекти, оновити формат взаємодії з колегами, уточнити цілі та визначити нові напрями.

КОЗОРІГ

Атмосфера сприяє тому, щоб вийти за межі звичного й поглянути ширше – на можливості, шляхи, ідеї. Через людей приходять рішення.

ВОДОЛІЙ

Фінансові питання вимагають обережного підходу, оскільки навколо багато пропозицій, що потребують ваших інвестицій.

РИБИ

Фінансові та організаційні питання поступово вибудовуються в більш цілісну систему. Це гарний час для того, щоб зміцнити зв'язки.

Джерело: TCH

Смачного!

Квашені помідори

Інгредієнти на банку об'ємом 3 л: 2–3 парасольки кропу, 2–3 листочки хрону, 5 зубчиків часнику, 1,5 кг помідорів, 3 ст. л. солі, ½ ст. л. цукру, 10 горошин чорного перцю.

• Підготуйте чисту та суху трилітрову банку. Викладіть на дно банки 2 парасольки кропу, 2 листочки хрону, 3 зубчики часнику.

• Заповніть банку 1,5 кг помідорів. Якщо маєте можливість, беріть домашні помідори. Зверху викладіть ще 1 парасольку кропу, 1 листочок хрону та 2 зубчики часнику.

• Засипте у банку 3 ст. л. солі та ½ ст. л. цукру. Також додайте 10 горошин чорного перцю. Залийте помідори доверху чистою холодною водою та закрийте банку капроною кришкою.

• Відправте помідори у льох на 10–14 днів або ж за-

лиште банку на 3 дні за кімнатної температури – цього часу буде достатньо, щоб помідори приготувалися. Готові квашені помідори зберігайте в холодному льоху або в холодильнику.

Густе варення з зелених томатів

Інгредієнти на 830 мл варення: 1 кг зелених помідорів, 1 лимон, 800 г цукру.

• Помийте та просушіть паперовими рушниками 1 кг зелених помідорів. Поріжте томати часточками, видаливши серцевини.

• Помийте та поріжте тонкими кружальцями 1 лимон. За потреби видавіть кісточки.

• Помістіть томати та лимон у каструлю, пере-сипаючи кожен новий шар сировини цукром. На 1 кг помідорів знадобиться 800 г цукру.

• Залиште помідори з лимоном та цукром на 1 годину, щоб овоч пустив сік. Далі поставте каструлю на малий вогонь, доведіть до кипіння та варіть протягом 5–10 хвилин.

• Далі вимкніть вогонь та дайте варенню охолонути протягом 3–4 годин. Далі знову проваріть його, знову охолодіть, знову проваріть та знову охолодіть. Усього має бути 3 етапи варіння та охолодження.

• Проваріть варення востаннє: так само доведіть до кипіння та проваріть ще 5–10 хвилин. А далі розлийте

по стерилізованих банках та закрийте стерилізованими кришками. У нас вийшла одна банка на 500 мл та одна банка на 330 мл.

• Якщо хочете отримати ще густіше варення, проварювати його можна і 5, і 6 разів. Після закручування банок дайте їм охолонути за кімнатної температури. А далі відправте на зберігання у темне та прохолодне місце – комору чи льох.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Готуємо грядку під озимий часник: що зробити, щоб голівки вирости великими

Часник рідко пробачає посадку «де лишилося місце». Восени здається: встромив зубки в землю – і край. А навесні перо блідне, ріст млявий, частина зубків випирає назовні, інша підгниває, а головки врешті виходять мізерними. Урожай починається насамперед з підготовки грядки. Якщо земля щільна, кисла, сира, пере-годована свіжим гноєм або вже кілька років поспіль окупована цибулею та часником – великої і здорової головки не чекайте.

Грядку під озимий часник готують заздалегідь, де за два-три тижні до посадки. За цей час земля встигає осісти, добрива розподіляються рівномірніше, а ґрунт ущільнюється.

Це дуже важливо, бо часник не терпить порожнеч під донцем. Зубок має міцно обійняти вологу землю, щоб швидко пустити коріння. Саму ж посадку планують так, щоб до стійкого промерзання ґрунту лишилося тижні зо три-чотири. Зубки повинні встигнути вкорінитися, але аж ніяк не піти в зелене перо. Точну дату підказує не відривний календар, а регіон і погода за вікном.

Часнику потрібно відкрити, сонячне місце. У за-тінку він, звісно, теж виросте, але головки будуть дрібнішими, перо – слабшим, а хвороби чіплятимуться набагато охочіше. Найгірший варіант – низина, де після дощів тижнями стоїть вода. Озимий часник спокійно переносить морози, але задихається в мокрій землі без повітря. У таких умовах донце і коріння швидко гниють. Ідеальна грядка – сонячний піднесений куточок, де навесні не застоюється тала вода, з пухким родючим ґрунтом і без слідів попередніх часникових посадок. Якщо ділянка сира, грядку краще трохи підняти. Не наспати курган, а просто зробити вище загального рівня, щоб вода не стояла біля самих зубків.

Найкращі попередники – ті, після кого земля лишається чистою і не накопичує специфічних хвороб. Сміливо саджайте після огірків, кабачків, гарбузів, ранньої капусти, бобових, зелені, сидератів або ранньої картоплі, якщо вона не хворіла. Після таких культур грядку готувати – одне задоволення: прибрав залишки, висмакав бур'яни, вніс живлення і дав землі відпочити.

А от після часнику саджати часник не можна. І після цибулі теж.

У них спільні болячки і шкідники. Якщо повертати культуру на те саме місце щороку, проблеми накопичуватимуться: гнилі, нематода, слабе вкорінення, весняна жовтизна. На колишнє місце часник повертають не раніше ніж через три-чотири роки. Жодних хворих цибулинних квітів чи грядок, де минулого року були гнилі.

Восени часнику не потрібні швидкі азотні підживлення. Забудьте про сечовину, селітру, міцний трав'яний настій чи гноївку. Зріла органіка – зовсім інша річ. Компост покращує структуру ґрунту, робить його пухкішим і віддає поживні речовини м'яко. **На квадратний метр грядки вносять:**

- 4–6 кілограмів зрілого компосту чи перегною,
- 30–40 грамів звичайного суперфосфату
- 15–20 грамів сульфату калію.

Якщо суперфосфат подвійний, норму зменшуйте вдвічі. Сульфат калію завжди кращий за хлористий калій – зайвий хлор часнику ні до чого. Добрива рівномірно розсипають по грядці і загортають у верхній шар землі.

Щодо золи, то її використовують, але не бездумно. Вона дає калій і кальцій, проте зсуває реакцію ґрунту в лужний бік. Якщо земля кисла, невелика доза (100–150 грамів на квадрат) доречна. Але якщо ґрунт нейтральний чи лужний, сипати золу щороку не треба. І якщо ви вже внесли сульфат калію, зола взагалі не обов'язкова. Не треба звальювати на одну грядку все підряд: і золу, і калій, і доломітку, і перегній для надійності.

Якщо ґрунт сильно кислий, часник росте погано. Але розкислення роблять заздалегідь: під попередню культуру або хоча б за кілька місяців до посадки. Сипати доломітове борошно, золу, суперфосфат і компост в один день, а потім одразу саджати зубки – хімічне перевантаження.

Навіть ідеальна грядка не врятує поганих зубків. **Беріть великі, здорові, без плям, плісняви, м'якості та пошкодженого донця.** Головки розбирають незадовго до посадки, щоб вони не пересохли. Не саджайте дріб'язок «щоб не пропало». Із слабого зубка рідко виростає сильна головка. Якщо часник хворів, підгнивав або мав підозрілі плями – такий матеріал на посадку не годиться.

Джерело: Ukr.Media

9 вересня середа	10 вересня четвер	11 вересня п'ятниця	12 вересня субота	13 вересня неділя	14 вересня понеділок	15 вересня вівторок
+ 12° + 26°	+ 16° + 26°	+ 14° + 19°	+ 14° + 18°	+ 14° + 19°	+ 12° + 21°	+ 13° + 21°
740 ТИСК, ММ	739 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	745 ТИСК, ММ	746 ТИСК, ММ	744 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ

Цікаві факти про волосся

• У дорослої людини близько 91-93% волосся на голові перебувають у стадії росту, а решта в той самий час відмирає. Це природний процес.

• Найгустіше волосся – у блондинів. Волосся на шкірі голови у них більше, ніж у власників волосся іншого кольору. А найменше – у рудоволосих.

• У середньому волосся росте зі швидкістю близько 1 см на місяць, хоча на швидкість його росту впливає безліч чинників.

• Американські вчені провели доскональне дослідження і спростували стереотип про «дурних блондинок», встановивши, що колір волосся ніяк не пов'язаний з інтелектуальними здібностями.

• Всупереч голлівудським фільмам, за волосиною неможливо встановити стать людини, якій вона належала.

• Дослідження навіть однієї волосинки дає змогу встановити, чи були в крові людини наркотики або інші сильнодіючі речовини, а також чим вона харчувалася останнім часом.

• У середньому на голові в дорослої людини від 100 до 130 тисяч волосин.

• З віком волосся починає рости все повільніше і повільніше.

• Від стресу або глибокої депресії людина може

повністю посивіти за два тижні.

• У людини на тілі близько 5 мільйонів волоссяних фолікул, рахуючи і живі, і вже неактивні.

• Чим волосся довше, тим воно повільніше росте.

• Нормою вважається випадання приблизно сотні волосин на добу.

• Одна-єдина волосина здатна витримати вагу до 0,1 кг.

• Кучеряве волосся – наслідок вигнутих волоссяних цибулин.

• У волосі містяться безліч хімічних елементів, включно із золотом.

• Фолікули утворюються в організмі людського ембріона приблизно за 4 місяці до народження.

• Волосся легко вбирає олію.

• Близько 1/7 населення Шотландії – володарі рудого волосся.

• Протягом людського життя з однієї волоссяної фолікули виростає до 25-30 волосин.

• Волосся покриває 95% тіла. Його немає лише на стопах і долонях. Утім, це загальновідомий факт.

• Часті стрижки або гоління не можуть зробити волосся густішим – це міф.

• Давним-давно в Європі були популярні медальйони, сплетені з волосся коханої людини.

• У чоловіків волосся на обличчі росте набагато швидше, ніж на голові.

• Найдорожча в історії зачіска, зроблена відомим стилістом Стюартом Філіпсом, обійшлася клієнці в 16 тисяч доларів США.

• Мокре волосся довше за сухе на 25-30%.

• Найпоширеніший у світі колір волосся – чорний.

• З усіх тканин людського тіла швидше, ніж волосся, росте тільки кістковий мозок.

• У Стародавній Греції існувало повір'я, що рудоволосі люди після смерті стають вампірами. А в середньовічній Європі рудих часто вважали відьмами та чаклунами.

• Волосся на 3% складається з води.

• Вії – це теж волосся, але їхній життєвий цикл набагато коротший. Вони повністю оновлюються приблизно за 80-90 днів.

• Уперше видаляти волосся з небажаних місць на тілі почали жителі Стародавнього Єгипту.

• Рудоволосих людей у світі вдвічі менше, ніж натуральних блондинів – близько 1%.

• Вчені вважають, що внаслідок глобалізації та змішання представників різних народностей через сотню років на планеті понад 99,5% населення буде чорноволосим.

• У теплі волосся росте швидше, ніж на холоді.

Джерело: faktypro.com.ua

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ
постійно проводить індивідуальне навчання та підвищення кваліфікації
ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

067-410-12-15
097-675-58-35
067-799-04-27

ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ НА НАВЧАННЯ.

БУДМАТЕРІАЛИ
м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРУС

097 745 54 59
098 410 70 17

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні та каналізаційні, дашки до них

ВТРАЧЕНА КАРТА ВОДІЯ ДЛЯ ЦИФРОВОГО ТАХОГРАФА UAD000000DSGL000, ВИДАНА НА ІМ'Я МАЙЧУКА МИКОЛИ СТЕПАНОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНОЮ.

ВТРАЧЕНО ВІЙСЬКОВИЙ КВИТОК СЕРІЇ АГ №625175, ВИДАНИЙ НА ІМ'Я КУЦИКА АРКАДІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМИ.

ВТРАЧЕНИЙ АТЕСТАТ ПРО ПОВНУ ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ СЕРІЇ ТМ № 12990571, ВИДАНИЙ БУЛДИЧІВСЬКОЮ ЗОШ І-ІІІ СТУПЕНІВ У 2000 РОЦІ НА ІМ'Я ЛАПЕНЮКА ВОЛОДИМИРА ОЛЕКСАНДРОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН

Відділ реклами:
067 412-89-81

20.ua ДОВІДКА, СТВОРЕНА ЗА ВАШИМИ ВІДГУКАМИ

ЗАКУПОВУЄМО ВРХ
за вигідними цінами

- КОРІВ
- ТЕЛЯТ
- БИЧКІВ
- ТЕЛИЦЬ

а також доріз та худобу на утримання.

Гарантуємо чесну оцінку та швидкий розрахунок.

тел.: 068 467 05 75

Закуповуємо ВРХ ДОРОГО:

- Корів
- Телят
- Дорізи
- Лошат
- Бичків
- Телиць
- Лежачих

Працюємо ЦІЛОДОБОВО

Корів, телиць, коней - на тримання

+38 068 867 24 91

Житомирський районний ТЦК та СП
запрошує на службу за контрактом

Для проходження військової служби за контрактом в ЗСУ звертайся до Житомирського районного ТЦК та СП за адресою: м. Житомир, вул. Тараса Бульби-Боровця, 21, тел.: 093 868 52 30.

Житомирський районний ТЦК та СП
запрошує на службу за контрактом

Для проходження військової служби за контрактом в ЗСУ звертайся до Житомирського районного ТЦК та СП за адресою: м. Житомир, вул. Тараса Бульби-Боровця, 21, тел.: 093 868 52 30.

(0 800 213 103)
телефонуйте до контакт-центру системи з надання безоплатної правової допомоги

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОРУЧ